

**GMINNY
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W CZERNICY**

I N F O R M A T O R

**POMOC SPOŁECZNA I INNE ZADANIA
REALIZOWANE PRZEZ GOPS W CZERNICY
INFORMACJE OGÓLNE**

CZERNICA – listopad 2018 rok

SPIS TREŚCI

Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy- informacje ogólne	4
I. POMOC SPOŁECZNA	5
1. Ogólne zasady korzystania z pomocy społecznej	5
2. Świadczenia pieniężne	7
1) zasiłek stały	7
2) zasiłek okresowy	8
3) zasiłek celowy	8
4) zasiłek celowy z powodu zdarzenia losowego	8
5) specjalny zasiłek celowy	9
6) wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	9
3. Świadczenia niepieniężne	9
1) praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa	9
2) składki na ubezpieczenie zdrowotne	10
3) składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	10
4) sprawienie pogrzebu	10
5) schronienie, posiłek, niezbędną ubranie	10
6) pomoc rzeczowa	11
7) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	11
8) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	12
9) pomoc instytucjonalna	12
10) składki na ubezpieczenia społeczne	13
11) składki na ubezpieczenie zdrowotne	14
II. ŚWIADCZENIA RODZINNE	14
1. Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego	14
1) zasiłek rodzinny	15
2) dodatek z tytułu urodzenia dziecka	15
3) dodatek z tytułu korzystania z urlopu wychowawczego	15
4) dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka	15
5) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	15
6) z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	15
7) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	16
8) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejszem zamieszkania	16
= w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej	16
= w związku z dojazdem do szkoły ponadgimnazjalnej i artystycznej	16
9) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka	16
2. Świadczenia opiekuńcze	16
1) zasiłek pielęgnacyjny	16
2) świadczenie pielęgnacyjne	17
3) specjalny zasiłek opiekuńczy SZO	17
4) zasiłek dla opiekuna ZDO	18
5) świadczenie rodzicielskie	18
III. JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”	18
IV. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE 500 +	19
V. ŚWIADCZENIE „DOBRY START” 300+	20
VI. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	20
VII. DZIAŁANIA WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH	21
VIII. DODATKI MIESZKANIOWE	21
IX. DODATEK ENERGETYCZNY	22
X. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIĄ	22
1) Stypendium szkolne	23
2) Zasiłek szkolny	23
XI. DECYZJA POTWIERDZAJĄCA PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNE	23
XII. OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY	24

XIII. INTERDYSCYPLINARNA POMOC NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	24
XIV. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	25
XV. ZESPÓŁ DO SPRAW POMOCY RODZINIE	26
XVI. PUNKT KONSULTACYJNY	27
XVII. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	27
XVIII. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO- ŚWIETLICE ŚRODOWISKOWE „KUŹNIA” ...	28
XIX. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII	29
XX. INNE DZIAŁANIA OŚRODKA	30

ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W CZERNICY- informacje ogólne.

Czym się zajmuje GOPS, jakie zadania realizuje ?

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Czernicy oprócz zadań z ustawy o pomocy społecznej realizuje również inne zadania państwa i gminy z zakresu zabezpieczenia społecznego.

Mieszkańcy gminy mogą korzystać w GOPS z różnego rodzaju świadczeń.

1. Świadczenia z pomocy społecznej tj:
 - 1) świadczenia pieniężne (zasiłki celowe, okresowe, zasiłek stały),
 - 2) pomoc rzeczową (żywność, ubranie, opał, itp.),
 - 3) pomoc instytucjonalną (skierowanie do domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia),
 - 4) usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
 - 5) inne formy pomocy tj. posiłek, sprawienie pogrzebu.
 - 6) praca socjalna tj.: różnego rodzaju poradnictwo, interwencje socjalne, itp.
2. Świadczenia rodzinne tj.: zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, zasiłek pielęgnacyjny.
3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego (alimenty).
4. Dodatki mieszkaniowe i dodatek energetyczny.
5. Stypendium szkolne i zasiłek szkolny.
6. Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.
7. Wynagrodzenie dla opiekuna z tytułu sprawowania opieki nad osobą zależną przyznane przez sąd rodzinny.
8. Jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.
9. Świadczenie wychowawcze 500+.
10. Świadczenie „Dobry start” 300 +.
11. Pomoc asystenta rodziny i rodziny wspierającej.
12. Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny.

Przyznanie powyższych form pomocy i świadczeń następuje na wniosek osoby zainteresowanej, lub jej przedstawiciela ustawowego po przedłożeniu niezbędnych dokumentów i spełnieniu wymogów zawartych w przepisach właściwych przedmiotowo ustaw.

Niezależnie od powyższych świadczeń osoby i rodziny przeżywające różnego rodzaju kryzysy i trudności z powodu problemów; opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych, zdrowotnych, w zakresie uzależnienia i współuzależnienia, występowania przemocy w rodzinie czy innych powodów mogą otrzymać pomoc specjalistyczną oraz wsparcie w postaci konsultacji i porady.

W siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej działają i udzielają pomocy:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – której zadaniem jest pomoc osobom uzależnionym w podjęciu leczenia, kieruje wnioski do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

2. Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie – który zajmuje się pomocą ofiarom i sprawcom przemocy domowej.
3. Punkt Konsultacyjny - w którym mieszkańcy gminy mogą uzyskać bezpłatną pomoc specjalistów; psychologa i prawnika którzy w punkcie udzielają specjalistycznych porad i konsultacji m.in. w sprawach uzależnienia, przemocy domowej, w sprawach rodzinnych, osobistych oraz pomoc terapeuty ds. uzależnień, który prowadzi grupę wsparcia dla osób uzależnionych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest realizatorem Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. W ramach działalności statutowej prowadzi placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz realizuje programy profilaktyczne.

W ramach prowadzonej pracy środowiskowej zainteresowani mieszkańcy gminy mogą uczestniczyć w działaniach GOPS na rzecz integracji i aktywizacji społecznej tj.; warsztatach tematycznych, spotkaniach okolicznościowych tj. wigilia dla osób starszych i samotnych, mikołajki, dzień seniora, pikniku rodzinnym itp.

I. POMOC SPOŁECZNA

1. Ogólne zasady korzystania z pomocy społecznej – co trzeba wiedzieć.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. **Celem pomocy społecznej jest wspieranie** osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych.

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej **rodzina - to osoby spokrewnione lub niespokrewnione** pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Dlatego też pracownik socjalny podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego będzie pytał o dane wszystkich osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących tj. o źródła dochodu, sytuację zawodową, zdrowotną i rodzinną.

Pracownik socjalny może domagać się od osoby ubiegającej się o pomoc społeczną złożenia oświadczenia o posiadanym stanie majątkowym. Odmowa złożenia takiego oświadczenia może być podstawą do odmowy przyznania świadczenia z pomocy społecznej.

Informacje uzyskane przez pracownika socjalnego w trakcie sporządzania wywiadu środowiskowego objęte są tajemnicą służbową i mogą być wykorzystane jedynie do celów przyznania pomocy społecznej.

W postępowaniu o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej należy kierować się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy i ochroną ich dóbr osobistych. W szczególności nie należy podawać do wiadomości publicznej nazwisk osób korzystających z pomocy społecznej oraz rodzaju i zakresu przyznanego świadczenia.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej zobowiązane są do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Brak współdziałania z pracownikiem socjalnym lub asystentem, nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną, marnotrawienie zasobów własnych lub przyznanych świadczeń mogą być podstawą do odmowy przyznania, ograniczenia lub wstrzymania świadczeń pomocy społecznej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa
- 2) sieroctwa
- 3) bezdomności
- 4) bezrobocia
- 5) niepełnosprawności
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby
- 7) przemocy w rodzinie
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego
- 12) alkoholizmu lub narkomanii
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, które spełniają **kryterium dochodowe** (podlegające okresowej waloryzacji).

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty - **701 zł**
- rodzinie, której dochód nie przekracza kwoty **528 zł** na osobę w rodzinie

Za dochód uważa się sumę miesięcznych dochodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku o pomoc, lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych, składki z tytułu ubezpieczeń: zdrowotnego określonego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej, oraz ubezpieczenia społeczne, oraz kwotę alimentów, świadczonych przez osoby w rodzinie na rzecz innych osób.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej

przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może też być udzielona z urzędu, ale po uzyskaniu zgody osoby potrzebującej pomocy.

Podstawą przyznania świadczenia jest **wywiad środowiskowy** przeprowadzony przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc lub miejscu pobytu osoby lub rodziny w dniach roboczych, w godzinach pracy ośrodka pomocy społecznej.

Wywiad środowiskowy (rodzinny) pracownik socjalny przeprowadza w celu:

- ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin ubiegających się o świadczenie w Ośrodku Pomocy Społecznej,

oraz

- wydania opinii w celu ustanowienia rodziny zastępczej w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie ustanowienia rodziny zastępczej,
- przyznania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka,
- dokonania oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki,
- skierowania dziecka do placówki opiekuńczo wychowawczej,
- u osób zobowiązanych do alimentacji,
- u cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą
- u osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.

Wywiad środowiskowy przeprowadza pracownik socjalny również dla potrzeb jednostki organizacyjnej pomocy społecznej z terenu innej gminy, na potrzeby Funduszu Alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych, opiekuńczych oraz w celu przyznania świadczenia „Za życiem

Podstawę ustalenia danych osoby ubiegającej się o świadczenie, stanu jej zdrowia oraz sytuacji osobistej, rodzinnej i materialnej **stanowią odpowiednio aktualne dokumenty**, w szczególności: dowód osobisty, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenie lub oświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, o wysokości zasiłku dla bezrobotnych, dowód otrzymywania emerytury lub renty, zaświadczenie ze szkoły o kontynuowaniu przez dziecko nauki, oświadczenie o stanie majątkowym, decyzja urzędu pracy o uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną.

Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydawane są w formie pisemnej. Pomoc udzielana jest w formie pieniężnej, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być przyznana w postaci rzeczowej.

Oprócz pomocy pieniężnej i rzeczowej, ośrodek pomocy społecznej opłaca składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe i ubezpieczenie zdrowotne, organizuje i wykonuje usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, oraz organizuje pomoc instytucjonalną.

2. Świadczenia pieniężne

1) Zasiłek stały

Przysługuje:

- osobie pełnoletniej, samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – tj. kwoty 701 zł.
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – tj. 528 zł na osobę w rodzinie

Zasiłek stały ustala się **w wysokości:**

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, tj. kwotą 701 zł, a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645zł miesięcznie.
- w przypadku osoby w rodzinie – w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie tj. kwotą 528 zł, a posiadanym dochodem na osobę w rodzinie.

W obu przypadkach wysokość przyznanego zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

Wraz z wnioskiem o przyznanie zasiłku stałego należy przedłożyć **w szczególności orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i zaświadczenia o wysokości dochodów.**

2) Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane zasoby pieniężne nie wystarczają na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych w szczególności ze względu na: długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Wysokość zasiłku okresowego uzależniona jest od dochodu osoby i rodziny: może być wypłacany do wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym ustalonym zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, a faktycznie posiadanym dochodem, kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie i nie może wynosić mniej niż 20 zł miesięcznie .

Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy uzależniony jest od indywidualnej sytuacji osoby czy rodziny; określa go ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

3) Zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może zostać przyznany zasiłek celowy, w szczególności na:

- pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Wysokość zasiłku celowego wynika z możliwości finansowych ośrodka i celu na jaki jest przyznawany zasiłek. Zasiłek celowy może zostać przyznany jeżeli spełnione są kryteria dochodowe osoby lub rodziny.

4) Zasiłek celowy z powodu zdarzenia losowego

Rodzinie lub osobie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej może zostać przyznany zasiłek celowy bez względu na dochód wnioskodawcy po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego i ustaleniu niezbędnych potrzeb wnioskodawcy.

5) Specjalny zasiłek celowy

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe **może być przyznany**:

- **specjalny zasiłek celowy** nie podlega zwrotowi, przy czym jego wysokość nie może być wyższa od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego rodziny.

Wysokość kryterium dochodowego, o którym mowa powyżej została przedstawiona w części określającej ogólne zasady korzystania z pomocy społecznej.

6) Wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

- wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd i nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Gmina ma obowiązek wskazania kandydata do pełnienia funkcji opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej.

Opiekunem może być osoba mająca pełną zdolność do czynności prawnych, która nie została pozbawiona praw publicznych. Opiekun sprawuje pieczę nad osobą mu powierzoną, zarządza jej majątkiem, a także reprezentuje w dokonywaniu czynności prawnych i składaniu oświadczeń woli.

Opiekun nie sprawuje usług opiekuńczych. Usługi obejmujące pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę, pielęgnację i zapewnienie kontaktu z otoczeniem sprawują opiekunki środowiskowe.

3. Świadczenia niepieniężne:

1) Praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa

Ośrodki pomocy społecznej oferują osobom i rodzinom pomoc w postaci pracy socjalnej, tj; pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych.

Praca socjalna jest to działalność zawodowa, świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzono jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych do zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Przez poradnictwo rozumie się udzielanie porad, wskazówek i informacji dotyczących problemu osoby zwracającej się o pomoc do pracownika socjalnego. Poradnictwo nie może ograniczać się tylko do słownego doradzania, ale musi być połączone z udzieleniem konkretnej pomocy, np.: nie wystarczy, że pracownik socjalny poradzi danej osobie aby wystąpiła do sądu

o podwyższenie alimentów, skoro nie wie ona jak to uczynić w praktyce - pracownik socjalny powinien zatem, oprócz udzielenia porady, pomóc w napisaniu stosownego pisma do sądu. Poradnictwo specjalistyczne obejmuje przede wszystkim poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne. Realizowane jest bez względu na posiadanych dochód.

Interwencja kryzysowa to zespół interdyscyplinarnych działań, które są podejmowane w stosunku do osób i rodziny będących w stanie kryzysu, bez względu na posiadany dochód, a jej ramach udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego, prawnego lub w uzasadnionych przypadkach schronienia

Zarówno praca socjalna, porady, informacje jak i interwencje są formami pomocy niewymiernej, ponieważ nie poddają się wymiernemu pomiarowi.

2) Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i z ustawy o świadczeniach rodzinnych, jeżeli osoby te nie mają możliwości podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu tj. za:

- osoby pobierające zasiłek stały,
 - osobę bezdomną objętą indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności,
- osoby pobierające świadczenie opiekuńcze z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

3) Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia **w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny** oraz wspólnie niezamieszkałymi matką, ojcem lub rodzeństwem. Składki opłacane są przez okres sprawowania opieki, nie dłużej jednak niż przez okres niezbędny do uzyskania 25- letniego okresu ubezpieczenia wnioskodawcy. Opłacane są od wysokości świadczenia.

4) Sprawienie pogrzebu

Pomoc społeczna obejmuje również obowiązek sprawienia pogrzebu **w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego**. Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Jeżeli zmarły nie miał środków utrzymania z ubezpieczenia społecznego i nie ma osób zobowiązanych do alimentacji, koszty pogrzebu pokrywa gmina.

Wydatki na pokrycie kosztów sprawienia pogrzebu podlegają zwrotowi w całości lub części z masy spadkowej. Jeżeli przysługuje zasiłek z ubezpieczenia społecznego, to wydatki pokrywa się z tego zasiłku.

5) Schronienie, posiłek i niezbędne ubranie

Gmina powinna udzielić **schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobie** tego pozbawionej.

Ośrodek pomocy społecznej może skierować osobę bezdomną, która z różnych powodów nie może pozostać w swoim miejscu zamieszkania do noclegowni, schroniska dla bezdomnych i innych miejsc dających schronienie (np. ośrodki interwencji kryzysowej, hostele itp.).

Przyznanie niezbędnego ubrania obejmuje dostarczenie bielizny, odzieży, obuwia stosownych rozmiarów i odpowiednich do pory roku.

Pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić; może to być świadczenie doraźne bądź okresowe.

Pomoc w tej formie przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków. Z pomocy w postaci posiłku mogą korzystać osoby i rodziny, których dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego tj:

- 1051,50 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej,
- 792 zł na osobę w rodzinie w przypadku rodziny.

6) Pomoc rzeczowa

Pomoc rzeczowa świadczona jest przez GOPS w Czernicy głównie w postaci :

- jednego ciepłego posiłku dziennie na rzecz dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole, oraz osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić,
- bonów pieniężnych na zakup żywności, które są przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza wówczas, gdy zostanie stwierdzone, że własne środki lub świadczenia pieniężne z pomocy społecznej są wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem,
- pomoc rzeczowa może być również udzielona również w postaci opału, żywności, leków i inna w zależności od uzasadnionej potrzeby osoby czy rodziny.

7) Usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi mogą być też przyznane osobom w rodzinie jeżeli rodzina (zstępni, wstępni) nie jest w stanie takiej pomocy zapewnić.

Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych takich jak robienie zakupów, sprzątanie, gotowanie, załatwianie spraw w urzędach itp. – **są to tzw. usługi gospodarcze.**

Usługi pielęgnacyjne obejmują: mycie, kąpanie, ubieranie, pomoc dla osoby chorej, dozowanie leków, prześcielenie łóżka, zapobieganie powstawaniu odleżyn i odparzeń, karmienie itp.

Usługi opiekuńcze obejmują również w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem

Usługi opiekuńcze wykonują opiekunki środowiskowe, zatrudnione przez GOPS. Osoby korzystające z usług w zależności od posiadanego własnego dochodu, ponoszą częściową

odpłatność ustaloną na podstawie przepisów przez Ośrodek, bądź są z niej zwolnione.

Przed przyznaniem pomocy w postaci usług opiekuńczych pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy u osób zobowiązanych (dzieci, małżonków, rodziców) w celu ustalenia zakresu pomocy świadczonej przez rodzinę.

8) Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Są usługami, które dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, a świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym: pielęgniarki, rehabilitantów, psychologów, terapeutów. Obejmują specjalistyczne formy pielęgnacji, rehabilitacji fizycznej, terapii itp.

Usługi opiekuńcze przyznawane są na wniosek lekarza i osoby zainteresowanej, bądź jej przedstawiciela ustawowego, po wyczerpaniu możliwości służby zdrowia.

Usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania, ale realizowane mogą być również w ośrodkach wsparcia: np. w dziennych domach pomocy społecznej, środowiskowych domach samopomocy, ośrodkach opiekuńczych, które zapewniają między innymi wyżywienie podczas pobytu, terapię zajęciową, zajęcia rehabilitacyjne, kulturalne czy rekreacyjne.

Wysokość opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze uzależniona jest od posiadanych dochodów osoby lub rodziny ubiegającej się - im wyższy dochód osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie - tym wyższa odpłatność.

W razie niemożności zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, osoba wymagająca całodobowej opieki może ubiegać się o skierowanie do Domu Pomocy Społecznej.

9) Pomoc instytucjonalna –

Dom Pomocy Społecznej

W razie niemożności zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu może ubiegać się o skierowanie do Domu Pomocy Społecznej - tj. placówki pobytu stałego, zapewniającej całodobową opiekę.

Placówki te, w zależności od kategorii osób, dla których są przeznaczone **dzielą się na domy dla:**

- osób w podeszłym wieku
- osób przewlekle somatycznie chorych
- osób przewlekle, psychicznie chorych
- dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie
- osób niepełnosprawnych fizycznie
- osób uzależnionych od alkoholu

Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe, zdrowotne, edukacyjne, społeczne i religijne na poziomie obowiązującego standardu.

Podjęcie z urzędu lub na wniosek innej osoby działań w sprawie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej, może nastąpić wyłącznie za zgodą osoby potrzebującej pomocy, przedstawiciela ustawowego lub na podstawie postanowienia Sądu o umieszczeniu w DPS bez zgody strony.

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzje ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej.

Właściwość miejscową gminy ustala się **według miejsca zamieszkania** osoby ubiegającej się o dom pomocy społecznej. W przypadku **osoby bezdomnej** właściwą miejscowo jest **gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały**.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania i wynosi od 2.600 zł do 3.500 zł miesięcznie .

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) **mieszkaniec domu** - w wysokości nie więcej niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy dziecka z dochodów dziecka, nie więcej jednak niż 70 % tego dochodu.
- 2) **małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową** zawartą z kierownikiem GOPS z tym, że : - umowa może zostać zawarta, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego, określonego w przepisach ustawy o pomocy społecznej. Po wniesieniu opłaty za pobyt w DPS, kwota dochodu pozostająca na osobę w rodzinie - nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.
- 3) **gmina**, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – **w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby** o których mowa w pkt 1 i 2.

W ramach pomocy instytucjonalnej osoby mogą być skierowane tymczasowo do placówki wsparcia dziennego tj: schronisko, dom dla samotnych matek z dziećmi lub mieszkania chronione.

Placówki leczniczo-opiekuńcze.

Z uwagi na stan zdrowia osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej może być skierowana na jej wniosek lub opiekuna prawnego do zakładu opiekuńczo - leczniczego lub placówki pielęgnacyjno – opiekuńczej.

Skierowanie i zaświadczenie o stanie zdrowia do odpowiedniego typu placówki jest w gestii służby zdrowia. Pobyt w zakładzie opiekuńczo leczniczym jest odpłatny i wynosi 70 % dochodu osoby umieszczonej. Pozostałe koszty do pełnych kosztów utrzymania osoby w zakładzie opiekuńczo-leczniczym i pokrywane są z Narodowego Funduszu Zdrowia.

10) **Składki na ubezpieczenia społeczne**

Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia **w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny** oraz wspólnie niezamieszkałymi matką, ojcem lub rodzeństwem. Przez matkę ojca należy rozumieć również ojca, matkę współmałżonka.

Składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe odprowadzana jest, jeżeli dochód osoby opiekującej się nie przekracza kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie określonej w ustawie o pomocy społecznej i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu.

Konieczność sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad osobami, o których mowa wyżej, stwierdza lekarz ubezpieczenia zdrowotnego w zaświadczeniu wydanym nie wcześniej niż 14 dni przed złożeniem wniosku o przyznanie świadczenia.

Ośrodek opłaca składkę za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne w związku z rezygnującą z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem; konieczności stałej lub długotrwałej opieki i konieczności stałego współdziałania opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

11) **Składki na ubezpieczenie zdrowotne**

Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z ustawy pomocy społecznej i z ustawy o świadczeniach rodzinnych, jeżeli osoby te nie mają możliwości podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu tj. za:

- a) osoby pobierające zasiłek stały,
- b) osobę bezdomną objętą indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności,
- c) osoby pobierające świadczenie opiekuńcze z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

II. **ŚWIADCZENIA RODZINNE**

Świadczenia rodzinne obejmują:

1. **Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego**
2. **Świadczenia opiekuńcze**

Ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następuje na wniosek osoby zainteresowanej. Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami do końca okresu zasiłkowego. Okres zasiłkowy trwa od listopada do października.

1. **Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego.**

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza – **674 zł**, w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności – **764 zł**.

Za dochód rodziny przyjmuje się przeciętny miesięczny dochód członków rodziny uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia lub
- nauki w szkole jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- **95 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia
- **124 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia
- **135 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia

Dodatki do zasiłku rodzinnego

1) Dodatek z tytułu urodzenia dziecka

Przysługuje opiekunowi dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. Przysługuje jednorazowo w wysokości – **1.000 zł**.

2) Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.

Przysługuje matce lub ojcu, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesiące kalendarzowych,
- 36 miesięcy jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Przysługuje w wysokości - **400 zł** miesięczne.

3) Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka.

Przysługuje samotnie wychowującym dziecko jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje, albo ojciec dziecka jest nieznan,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek ten przysługuje w wysokości **193 zł** na dziecko nie więcej jednak niż **386 zł** na wszystkie dzieci, w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności – kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż 160 zł na wszystkie dzieci.

4) Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.

5) Przysługuje w wysokości – **95 zł** miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

6) Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnoprawnego.

Przysługuje na pokrycie wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,

- powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości:

- **90 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- **110 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

7) Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Przysługuje dla dziecka kontynuującego naukę raz w roku, w wysokości **100 zł**.

8) Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:

- w związku z **zamieszkiwaniem** w miejscowości, w której znajduje się siedziba
- szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej – **113 zł** miesięcznie,
- w związku z **dojazdem** do szkoły ponadgimnazjalnej i artystycznej – **69 zł**.

9) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka.

Kryterium dochodowe rodziny do otrzymania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w przeliczeniu na osobę w rodzinie wynosi 1.922 zł. Jednorazowa zapomoga przysługuje w wysokości **1.000 zł** na jedno dziecko.

Zasilek rodzinny i dodatki nie przysługują jeżeli:

- 1) dziecko pozostaje w związku małżeńskim
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie
- 3) dziecko jest uprawnione do zasiłku rodzinnego na własne dziecko
- 4) osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasadzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka chyba że:
 - drugi z rodziców dziecka nie żyje,
 - ojciec dziecka jest nieznan
 - powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
 - sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka,
 - członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasilek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

2. Świadczenia opiekuńcze

1) Zasilek pielęgnacyjny - przysługuje bez względu na dochód :

- niepełnosprawnemu dziecku
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności
- osobom pełnoletnim z orzeczonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (stopień umiarkowany musi powstać przed 21 rokiem życia)
- osobie, która ukończyła 75 lat

- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny od 1 listopada br. wynosi **184,42 zł** miesięcznie. Od 1 listopada 2019 jego wysokość wzrośnie do kwoty **215,84 zł** miesięcznie

2) Świadczenie pielęgnacyjne

Przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub nie podejmowanie zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka oraz osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w wysokości **1406 zł** miesięcznie

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli:

- niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia;
- osoba wymagająca opieki (dziecko) musi spełniać warunki – legitymować się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje:

- jeżeli osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty socjalnej, zasiłku stałego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego

Za osobę, która pobiera świadczenie pielęgnacyjne ośrodek pomocy społecznej **opłaca składkę na ubezpieczenie społeczne** przez okres niezbędny do uzyskania 20 letniego w przypadku kobiet i 25 letniego w przypadku mężczyzn okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego, jednak nie dłużej niż przez okres 20 lat.

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, która nie ma możliwości podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu ośrodek pomocy społecznej opłaca **składkę na ubezpieczenie zdrowotne**.

3) Specjalny zasiłek opiekuńczy (SZO)

Przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności. Orzeczenie powinno zawierać wskazania: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczność stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

SZO przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **664 zł**
Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie **620 zł** miesięcznie.

4) Zasiłek dla opiekuna (ZDO)

Przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013r. w wysokości **620 zł** miesięcznie.

5) Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, **a które nie przysługuje im zasiłek macierzyński** lub uposażenie macierzyńskie. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia będą więc między innymi bezrobotni (zarejestrowani lub niezarejestrowani w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych, a także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje bez względu na dochód rodziny **przez rok** (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości **1 000 zł** miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres będzie mógł być wydłużony nawet do 71 tygodni.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymuje na to samo dziecko zasiłek macierzyński lub inne uposażenie ustalone przepisami kodeksu pracy.

III. ŚWIADCZENIE ZA ŻYCIEM

Od 1 stycznia 2017 r. obowiązuje ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2016, poz. 1860).

Ustawa przewiduje wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości **4 000 zł** z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia może złożyć: matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny (opiekun faktyczny, to osoba faktycznie zajmująca się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka), będący świadczeniobiorcą świadczeń opieki zdrowotnej bez względu na dochód.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku należy dołączyć:

- 1) zaświadczenie lekarskie, potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii,

- 2) zaświadczenie od lekarza lub położnej o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

Jednorazowe świadczenie nie przysługuje jeśli dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie) albo w pieczy zastępczej. Jednorazowe świadczenie nie przysługuje również w przypadku urodzenia martwego dziecka.

Na wniosek rodzica może również zostać przyznana pomoc w postaci asystenta rodziny.

IV. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE 500 +

Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują odpowiednio na wniosek: matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka.

Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości **500,00 zł** miesięcznie.

Świadczenie wychowawcze **na pierwsze dziecko** przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **800,00 zł**. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1 200,00 zł**. Przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko do wniosku należy dołączyć dokumenty i oświadczenia na potwierdzenie sytuacji materialnej rodziny.

Na drugie i kolejne dziecko rodzice otrzymają świadczenie niezależnie od dochodu.

Świadczenie przysługuje w niepełnej wysokości w przypadku urodzenia dziecka albo ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje.

W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia wychowawczego ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko pozostaje w związku małżeńskim,
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej,
- 3) pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- 4) członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,
- 5) osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz tego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:
 - a. jeden rodziców dziecka nie żyje,
 - b. ojciec dziecka jest nieznan,

- c. powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
- d. sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka,
- e. dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców rozwiedzionych lub żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, dziecko zalicza się jednocześnie do członków rodzin obojga rodziców.

Wnioski na świadczenie wychowawcze można składać od 01 sierpnia. Świadczenie przyznawane jest na okres od 01 października do 30 września.

V. ŚWIADCZENIE „DOBRY START”

Jest to jednorazowe świadczenie w kwocie 300 zł dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny, bez względu na dochód rodziny.

Świadczenie przysługuje raz w roku na dzieci uczące się do ukończenia przez dziecko 20 roku życia, a w przypadku dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością do ukończenia przez nie 24 roku życia.

Wniosek o świadczenie dla dziecka mogą złożyć matka, ojciec dziecka, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka.

VI. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

W przypadku bezskutecznej egzekucji świadczeń alimentacyjnych, osobie uprawnionej przysługuje fundusz alimentacyjny.

Fundusz alimentacyjny przysługuje osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia, albo do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Osobą uprawnioną do funduszu alimentacyjnego jest osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna przez okres minimum dwóch miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Fundusz alimentacyjny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu **na osobę w rodzinie** nie przekracza kwoty **725 zł**

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują do wysokości bieżącego świadczenia alimentacyjnego nie więcej jednak niż 500 zł.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się począwszy od miesiąca, w którym został wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela wraz z wymaganą dokumentacją – nie

wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu tj od października do września.

Fundusz **nie przysługuje jeżeli** osoba uprawniona:

- przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo rodzinie zastępczej,
- zawarła związek małżeński.

VII. **DZIAŁANIA WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH**

Na podstawie przepisów ustawy gmina zobowiązana jest do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych. Do działań tych m.in. należą:

- 1) składanie wniosków do komornika sądowego o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego,
- 2) przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych,
- 3) zobowiązanie dłużnika do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- 4) kierowanie wniosków do PUP o objęcie aktywizacją zawodową dłużnika,
- 5) kierowanie wniosków do Prokuratury o ściganie z art. 209 kk,
- 6) kierowanie wnioski do Wydziału Komunikacji w Starostwie powiatowym o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika.

Wpłaty od dłużników alimentacyjnych w części przekazywane są do budżetu państwa oraz w części stanowią dochody własne gmin.

VIII. **DODATEK MIESZKANIOWY**

Dodatek mieszkaniowy **przysługuje** osobom posiadającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzającym datę złożenia wniosku nie przekracza 175 % kwoty najniższej emerytury i kwoty 125 % najniższej emerytury w przypadku gospodarstwa **wieloosobowego**.

Za dochód uważa się wszystkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz ubezpieczenie chorobowe.

Do dochodu **nie wlicza się** dodatków dla sierot zupełnych, zasiłków pielęgnacyjnych zasiłków okresowych z pomocy społecznej, jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej.

Normatywna powierzchnia użytkowa w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- 35 m kw - dla 1 osoby
- 40 m kw. - dla 2 osób
- 45 m kw. - dla 3 osób
- 55 m kw. - dla 4 osób
- 65 m kw. - dla 5 osób
- 70 m kw. - dla 5 osób

W przypadku zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób, dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywna powierzchnia dla tego lokalu o 5 m kw.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na wniosek osoby uprawnionej. Do wniosku należy dołączyć deklaracje o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz inne niezbędne dokumenty

Właściciel budynku jednorodzinnego jest obowiązany dołączyć do wniosku dokumenty potwierdzające wielkość powierzchni użytkowej i stan wyposażenia technicznego budynku.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

IX. DODATEK ENERGETYCZNY

Od 1 stycznia 2014r. osoby otrzymujące dodatek mieszkaniowy mają prawo do nowego świadczenia tj. zryczałtowanego dodatku energetycznego. Dodatek energetyczny przeznaczony jest dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej.

Odbiorca wrażliwy to osoba: której przyznano dodatek mieszkaniowy oraz która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny przyznaje się na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej od którego należy dołączyć: kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego wynosi:

- dla gospodarstwa jednoosobowego – **11,35 zł** miesięcznie,
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – **15,77 zł** miesięcznie,
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – **18,92 zł** miesięcznie.

X. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIĄ

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Pomoc materialna przysługuje:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych (...) - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze

sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

- uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.
- słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Świadczeniami pomocy materialnej są stypendium szkolne i zasiłek szkolny

1) Stypendium szkolne

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż **528 zł** na osobę w rodzinie

Stypendium nie przysługuje uczniowi:

- który otrzymuje inne stypendium ze środków publicznych z wyjątkiem sytuacji, kiedy łączna kwota otrzymywanych stypendiów nie przekracza 1.820 zł (rocznie).
- który został umieszczony w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej (art. 7 ust. 2 ustawy z dn. 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych z późniejszymi zmianami)
- klasy zerowej – obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
- który nie zamieszkuje na terenie gminy Czernica.

Stypendium szkolne jest przyznawane na wniosek:

- rodziców, opiekunów prawnych niepełnoletniego ucznia
- pełnoletniego ucznia
- dyrektora szkoły
- stypendium szkolne może być także przyznawane z urzędu.

Stypendium szkolne przyznawane jest na okres **od 1 – 10 miesięcy w danym roku szkolnym** w wysokości **od 99,20 zł do 248,00 zł** miesięcznie na ucznia i jest rozliczane w ciągu 14 dni od jego otrzymania na podstawie imiennych faktur oraz rachunków.

2) Zasiłek szkolny

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego np. śmierć członka rodziny, wydatki związane z nagłą lub nieuleczalną chorobą w rodzinie, wypadek członka rodziny, pożar mieszkania lub nieruchomości, inna nagła lub nieprzewidywalna okoliczność utrudniająca prawidłowe funkcjonowanie rodziny i utrudniających naukę ucznia.

O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie zasiłku.

- Zasiłek wypłacany jest w kwocie nieprzekraczającej jednorazowo **620,00 zł** (tj. pięciokrotności zasiłku rodzinnego przysługującego na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia tj. kwoty 124 zł)

XI. DECYZJA POTWIERDZAJĄCA PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej osobie, która pozostaje poza systemem ubezpieczenia zdrowotnego, wydawana jest decyzja potwierdzająca prawo do świadczeń zdrowotnych.

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się po :

- przeprowadzeniu wywiadu rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- stwierdzeniu spełnienia kryterium dochodowego ustalonego w ustawie o pomocy społecznej,
- stwierdzeniu braku dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu, a sytuacją majątkową osoby czy materialna
- rodziny

Prawo do świadczeń przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji którym jest:

- dzień złożenia wniosku,
- a w przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia.

XII. OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY

O Kartę Dużej Rodziny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Czernicy mogą ubiegać się **rodziny wychowujące troje i więcej dzieci, bez względu na jej dochód**, zamieszkujące w Gminie Czernica tj.:

- 1) rodzic (rodzice) oraz jego małżonek mający na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia, w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole wyższej- do ukończenia 25 roku życia, natomiast bez ograniczeń wiekowych - w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 2) rodzic zastępczy (rodzice zastępczy), osoba (osoby) prowadząca rodzinny dom dziecka,
- 3) dziecko – w tym dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą oraz pełnoletni wychowanek rodzinnej pieczy zastępczej, pozostający w dotychczasowej rodzinie zastępczej, pozostający w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka

Składając wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny trzeba przedstawić oryginały lub odpisy dokumentów tj.: dokument potwierdzający tożsamość, akt urodzenia dziecka, zaświadczenie ze szkoły lub szkoły wyższej o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce, orzeczenie

o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, postanowienie sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Posiadacz Ogólnopolskiej Karty Dużej rodziny korzysta z ulg i preferencji, które są umieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

XIII. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY - INTERDYSCYPLINARNA POMOC NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

W siedzibie GOPS odbywają Zespół Interdyscyplinarny. Na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ośrodki pomocy społecznej zobowiązane są obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego powoływane są grupy robocze, które podejmują działania mające na celu pomoc ofiarom przemocy i podejrzanym o stosowanie przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów różnych instytucji (pracowników GOPS, Policji, Sądu, Szkół, GKRPA) podejmująca współpracę na rzecz osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy.

Celem głównym Zespołu Interdyscyplinarnego jest współdziałanie instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie

Osoby, które są świadkiem przemocy w rodzinie powinny niezwłocznie powiadomić Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policję lub Dyrektora Szkoły o zaistniałej sytuacji, aby upoważniona instytucja podjęła niezbędne kroki.

Pierwszym działaniem służb jest sporządzenie Niebieskiej Karty A z osobą doznającą przemocy w rodzinie i tym samym wszczęcie procedury Niebieskie Karty.

Informacje do OPS można zgłaszać osobiście u pracowników socjalnych, telefonicznie lub mailowo : z.interdyscyplinarny@gops.czernica.pl

XIV. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej na podstawie przepisów ustawy zapewnia się pomoc asystenta rodziny do którego obowiązków należy wspieranie rodziny w opiece i wychowaniu dziecka. Rodzinie może zostać przyznana pomoc rodziny wspierającej.

Pracę z rodziną prowadzi **asystent rodziny** w miejscu zamieszkania rodziny. Działania asystenta mają na celu pomoc rodzinie w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwiązywaniu problemów socjalnych, rodzinnych, wychowawczych, udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy itp.

Asystent współpracuje z pracownikiem socjalnym, zespołem interdyscyplinarnym, szkołą i innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu czynności zawodowych uzna za niezbędną. Liczba rodzin z którymi asystent może prowadzić pracę w tym samym czasie nie może przekraczać 15 rodzin.

Działania prowadzone przez pracowników Ośrodka i asystenta rodzina mają na celu pomoc dziecku i rodzinie tak, by nie dopuścić do odebrania dzieci i umieszczenia ich na podstawie postanowienia sądu rodzinnego w pieczy zastępczej tj. w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej.

Rodzinie może być również przyznana pomoc rodziny wspierającej. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia Wójt po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka.

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej każda gmina współfinansuje w części koszty utrzymania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (rodzinie zastępczej; spokrewnionej, niespokrewnionej, placówce opiekuńczo-wychowawczej...). Zgodnie z przepisami gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka

XV. ZESPÓŁ DO SPRAW POMOCY RODZINIE

Zespół wspiera rodzinę przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Zespół udziela pomocy i wsparcia rodzinom, w których występuje zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania dziecka i rodziny. Zespół powoływany jest, gdy zachodzi potrzeba zespołowej pracy z rodziną tj; specjalistów różnych instytucji, którzy zawodowo zajmują się sprawami rodziny.

Zespół ds. rodzin tworzą; koordynator Zespołu, pracownik socjalny, asystent rodziny.

W pracach Zespołu w zależności od sytuacji rodziny uczestniczą :

- 1) pedagog szkolny
- 2) psycholog
- 3) kurator sądowy
- 4) Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego
- 5) przedstawiciel służby zdrowia
- 6) przedstawiciel Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 7) inne osoby.

Zespół tworzą specjaliści, których podstawowym celem jest: pomoc dziecku i rodzinie zagrożonej wykluczeniem społecznym, pomoc rodzinom przeżywającym kryzys, pomoc rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej, kryzysem psychicznym, uzależnieniem od środków psychoaktywnych, w tym alkoholu i narkotyków, a w szczególności wspieranie rodziny, w której występują trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Zespół wspiera rodzinę we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zespół podejmuje pracę z rodziną na wniosek instytucji głównie szkoły i GOPS.

XVI. PUNKT KONSULTACYJNY

W siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej działa punkt konsultacyjny, w którym mieszkańcy gminy mogą skorzystać nieodpłatnie z pomocy prawnika, psychologa oraz terapeuty.

Pomoc w szczególności kierowana jest do osób i rodzin w których występuje problem uzależnienia, problem przemocy w rodzinie, trudności opiekuńczo wychowawcze oraz inne problemy rodzinne.

Prawnik udziela pomocy w każdy poniedziałek w godz. 11⁰⁰ do 13⁰⁰, psycholog w każdy wtorek w godz. 11.⁰⁰ do 14.⁰⁰, w ostatni wtorek miesiąca od 11⁰⁰ do 16⁰⁰.

Co można uzyskać w PUNKCIE:

- bezpłatną i bezstronną poradę, gwarancję poufności, wskazanie możliwych rozwiązań problemu, informację o prawach oraz informację jakie prawa i usługi publiczne przysługują osobie i rodzinie w innych instytucjach .

W ramach Punktu w każdą środę w godz. od 16⁰⁰ do 18³⁰ psycholog prowadzi **Grupę Terapeutyczną** dla osób uzależnionych, w ramach której odbywają się konsultacje indywidualne oraz grupa wsparcia.

XVII. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W siedzibie Ośrodka odbywają się posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja realizuje zadania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Członkowie Komisji to przedstawiciele różnych instytucji Sądu, Policji, oświaty, GOPS.

Podstawowym zadaniem komisji jest pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin. Do zadań komisji w szczególności należy:

- 1) prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi i ich rodzinami, motywowanie do podjęcia leczenia
- 2) kierowanie osób na badania w przedmiocie uzależnienia oraz wskazania odpowiedniego rodzaju zakładu leczniczego

- 3) kierowanie wniosku do Sądu o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- 4) współpraca z Sądem Rejonowym, Komisariatem Policji, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, innymi instytucjami i organizacjami w celu diagnozowania problemu alkoholowego na terenie gminy i podejmowanie wspólnych działań.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wszczyna postępowanie na wniosek osoby zainteresowanej, członka rodziny oraz pracownika GOPS, Policji, szkoły, Sądu.

Inne zadania GKRPA to:

- 1) udzielanie wsparcia osobom współuzależnionym,
- 2) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 3) wnioskowanie o cofnięcie zezwoleń w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym lub naruszenia innych przepisów prawa.

XVIII. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO – Środowiskowe Świetlice Profilaktyczne „KUŹNIA”

Świetlice środowiskowe są placówkami wsparcia dziennego prowadzonymi w formie opiekuńczej jako świetlice, dla dzieci i młodzieży w wieku od 5-18 lat zamieszkujących na terenie gminy Czernica.

Głównym celem świetlic jest wspieranie opiekunów prawnych dzieci w sprawowaniu ich podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zapewnienie właściwej opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych, zapewnienie optymalnych warunków rozwoju, właściwego zagospodarowania czasu wolnego, profilaktyka i kształtowanie zdrowego stylu życia. Udział dzieci i młodzieży w zajęciach świetlic jest dobrowolny i bezpłatny.

Placówki wsparcia dziennego powołane są uchwałą rady gminy i działają w miejscowości:

- Czernica ul. Świętego Brata Alberta Chmielowskiego 5
- Kamieniec Wrocławski ul. Kolejowa 6
- Gajków ul. Przedszkolna 3

Zajęcia z dziećmi odbywają się w godzinach popołudniowych w godz. od 15.00-19.00, w okresie wakacji czy ferii od 10.00 – 14.00

Tygodniowy harmonogram pracy świetlic:

- Zajęcia stałe (codzienne): odrabianie lekcji, zajęcia wyrównawcze, podsumowanie dnia, porządkowanie sali;
- Zajęcia zmienne (cykliczne): edukacyjne, plastyczne, muzyczne, sportowe, profilaktyczne, teatralne.

Świetlice mają charakter otwarty. Każdego dnia, oprócz pomocy w nauce i odrabianiu lekcji, proponują różne formy spędzania czasu wolnego, a w szczególności:

- rozwijanie zainteresowań (zajęcia plastyczne, muzyczne, fotograficzne, teatralne i inne),
- zajęcia rekreacyjno-sportowe (gry i zabawy ruchowe, zajęcia przy muzyce, wycieczki krajoznawcze wyjścia do kina, imprezy okolicznościowe, itp.),
- zajęcia profilaktyczne (profilaktyka uzależnień, przeciwdziałanie przemocy),
- zajęcia edukacyjne (odrabianie lekcji, zajęcia komputerowe, wyrównawcze, gry edukacyjne,
- wspomaganie rozwoju kulturowego dzieci oraz kształtowanie zdrowego stylu życia,

– budowanie i wzmacnianie zasobów personalnych dzieci i młodzieży.

Świetlica może organizować dla swoich uczestników wyjazdy jednodniowe oraz małe formy wypoczynku, (lato, zima) podczas ferii zimowych i wakacji (bezpłatne lub częściowo odpłatne

W tych miejscowościach, w których nie działają Placówki wsparcia dziennego GOPS w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii prowadzi zajęcia profilaktyczne obecnie w Chrzastawie Małej, Wojnowicach, Jeszkowicach, Ratowicach i Krzykowie.

XIX. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZEWCIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

Do zadań własnych gminy należy realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Gminny Program uchwalany jest na każdy rok. Realizatorem Programu jest GOPS.

Działania programu w szczególności obejmują:

- 1) prowadzenie placówek wsparcia dziennego i finansowanie wydatków związanych z ich działalnością,
- 2) obsługę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz finansowanie:
 - badań przeprowadzonych przez biegłych sądowych psychologa i psychiatrę,
 - badań z wydaniem opinii psychologiczno- psychiatrycznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób skierowanych na badania przez GKRPA,
 - wynagrodzenia dla członków GKRPA za udział w pracach i posiedzeniach komisji, koszty przejazdów członków GKRPA na szkolenia, oględziny nowych punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeprowadzenia kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 3) prowadzenie Punktu konsultacyjnego dla mieszkańców gminy i zapewnienie bezpłatnej pomocy specjalistycznej; prawnika, psychologa oraz innych specjalistów w zależności od występujących potrzeb,
- 4) zapewnienie pomocy terapeutycznej, prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 5) realizację programów profilaktycznych, w tym promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, a także rodziny, organizowanie zajęć, warsztatów, imprez integracyjnych,
- 6) prowadzenie kampanii w tym antyalkoholowej, antynikotynowej, antynarkotykowej itp., zakup materiałów do kampanii np.: „Postaw na rodzinę”, „Przeciw pijanym kierowcom” itp. – wspieranie lokalnej ludności w organizowaniu szeregu działań mających na celu profilaktykę uzależnień, organizowanie gminnych imprez i programów sportowo – rekreacyjnych,
- 7) organizacja szkoleń i warsztatów dla nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, policjantów, członków GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego oraz innych specjalistów i grup zawodowych w zakresie problematyki uzależnień i realizowanych zadań programu.

Gminny Program realizowany jest ze środków stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

XX. INNE DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW GOPS

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach środków pozyskanych z różnych źródeł zewnętrznych prowadzi szereg działań skierowanych na rzecz aktywizacji, integracji i edukacji określonych grup społecznych, w szczególności osób starszych, dzieci oraz młodzieży.

W ramach działań środowiskowych prowadzonych przez pracowników GOPS mieszkańcy gminy mogą uczestniczyć w spotkaniach integracyjnych, okolicznościowych, edukacyjnych, warsztatach, a w szczególności tj:

- 1) wigilia dla osób starszych i samotnych,
- 2) mikołajki dla dzieci,
- 3) dzień seniora
- 4) piknik rodzinny,
- 5) warsztaty artystyczne, w tym ceramiczne dla dzieci i dorosłych,
- 6) wyjazdy turystyczne – krajoznawcze.

Więcej informacji w sprawach zadań i działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy można uzyskać :

- w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy, ul. Wrocławska 78
- **pod nr tel.71/318-01-80,**
- wysyłając mail: sekretariat@gops.czernica.pl
- na stronie internetowej: www.gops.czernica.pl
- lub portalu FB GOPS Czernica

